



Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai  
*Siunčiama el. paštu*

2021-03-18  
I 2021-02-26

Nr. 2  
\_\_\_\_\_

## DĖL RADIO DAŽNIŲ NUOMOS RRT DIREKTORIAUS ĮSAKYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos kabelinės televizijos asociacija (toliau – **LKTA**), vienijanti įmones, elektroninių ryšių tinklais teikiančias kabelinės televizijos, interneto prieigos bei kitas paslaugas, šiuo raštu kreipiasi į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybą (toliau – **Tarnyba**) dėl viešajai konsultacijai pateiktų Tarnybos direktoriaus įsakymų projektų UAB “Bitė Lietuva”, UAB “Tele2” ir SIA Centuria atžvilgiu.

Įsakymo projekto, kuriuo UAB “Bitė Lietuva” laikinai leista perleisti SIA Centuria teisę naudoti radijo dažnius (kanalus), 4 punkte nustatyti šie įpareigojimai:

4.1. - 4.4. punktuose įpareigojimai UAB “Bitė Lietuva” dėl prieigos ir susijusių priemonių suteikimo MVNO;

4.5. punkte įpareigojimai UAB “Bitė Lietuva” ir SIA Centuria prieigos suteikimo prie savo valdomos fizinės infrastruktūros „4.5. *BĮ ir Bitė privalo suteikti prieigą kitiems ūkio subjektams prie savo valdomos fizinės infrastruktūros, tinkamos judriojo ryšio bazinėms stotims įrengti, tos pačios kokybės bei tokiomis pačiomis sąlygomis, kokias turi patys arba teikia savo padaliniams, dukterinėms įmonėms ar bet kuriems kitiems ūkio subjektams.*

Analogiškai Įsakymo projekto, kuriuo UAB “Tele2” laikinai leista perleisti SIA Centuria teisę naudoti radijo dažnius (kanalus), 4 punkte nustatyti šie įpareigojimai:

4.1. - 4.4. punktuose įpareigojimai UAB “Tele2” dėl prieigos ir susijusių priemonių suteikimo MVNO;

4.5. punkte įpareigojimai UAB “Tele2” ir SIA Centuria prieigos suteikimo prie savo valdomos fizinės infrastruktūros „4.5. *BĮ ir Tele2 privalo suteikti prieigą kitiems ūkio subjektams prie savo valdomos fizinės infrastruktūros, tinkamos judriojo ryšio bazinėms stotims įrengti, tos pačios kokybės bei tokiomis pačiomis sąlygomis, kokias turi patys arba teikia savo padaliniams, dukterinėms įmonėms ar bet kuriems kitiems ūkio subjektams.*

Tarnyba teisingai identifikavo, kad nors teisės aktuose yra numatyta derybų ir ginčų sprendimo tarp MNO ir MVNO galimybė, tačiau realiai prieigos prie judriojo ryšio tinklų paslaugas šiuo metu gauna tik du „nepriklausomi“ MVNO. Tai rodo, kad šiuo metu potencialios konkurencijos esamiems interneto prieigos paslaugų teikėjams nėra.

Tarnyba nurodė, kad mažoje Lietuvos interneto prieigos paslaugų rinkoje šiuo metu veikiančių ar kitų potencialių MVNO derybinė galia dėl prieigos prie judriojo ryšio tinklų suteikimo yra labai ribota, kadangi prieigą galintys suteikti operatoriai yra labiau suinteresuoti patys pardavinėti mažmenines interneto prieigos paslaugas nei teikti kitiems operatoriams didmenines prieigos prie savo valdomų judriojo ryšio tinklų paslaugas. Todėl Tarnyba padarė pagrįstą išvadą, kad perleidimas gali sudaryti prielaidas sumažinti UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“ intencijas teikti prieigą prie jų valdomo judriojo ryšio tinklo MVNO.

Taipogi Tarnyba analizuojant potencialią konkurenciją judriojo ryšio rinkoje, įvertino esamą rinkos struktūros koncentraciją pagal Herfindalio – Hiršmano indeksą (toliau – HHI) ir galimą rinkos struktūros koncentraciją tuo atveju, jei tam tikri mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų fiksuotojo ryšio technologijomis, teikėjai taptų MVNOs. Remiantis aukščiau nurodyta analize, Tarnyba nurodė, kad MVNOs galėtų tapti bent jau šie operatoriai: UAB „Cgates“, Splus, UAB, UAB „Consilium Optimum“, UAB „Init“ ir UAB „Balticum TV“.

Atsižvelgiant į Tarnybos identifikuotas problemas dėl UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“ ir SIA Centuria derybinių galių, kurios gerokai viršys kitų operatorių derybinę galią, Tarnyba nutarė, kad yra tikslinga nustatyti perleidimo sąlygą, kad UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“ ir SIA Centuria kartu privalo suteikti prieigą prie savo valdomos fizinės infrastruktūros, tinkamos judriojo ryšio bazinėms stotims įrengti, tos pačios kokybės bei tokiais pačiomis sąlygomis, kokias turi patys arba teikia savo padaliniais, dukterinėms įmonėms ar bet kuriems kitiems ūkio subjektams.

Taigi, Įsakymų projektais įpareigojimai SIA Centuria nustatyti tik dėl fizinės infrastruktūros suteikimo. Tuo tarpu įpareigojimai dėl prieigos ir susijusių priemonių suteikimo MVNO numatyti UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“, bet nenumatyti SIA Centuria atžvilgiu.

Todėl LKTA manymu nustatyti įpareigojimai nėra pakankami. Tam, kad operatoriai galėtų tapti MVNO ir pradėti teikti paslaugas judriojo ryšio rinkoje, nepakanka suteikti prieigą (ir susijusias priemones) prie viešojo judriojo ryšio tinklo bet kuriame prisijungimo prie UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“ tinklo taške, iš kurio būtų sudaryta galimybė MVNO teikti mažmenines elektroninių ryšių paslaugas savo galutiniams paslaugų gavėjams visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Įsakymuose yra nurodoma, kad UAB “Bitė Lietuva” ir UAB “Tele2” išnuomoja atitinkamus radijo dažnius SIA Centuria įvairiems laikotarpiams, minimalus laikotarpis iki 2026 m. vasario 28 d., maksimalus iki 2032 m. spalio 31 d. Vadinasi prieigą prie radijo dažnių ir viešojo judriojo ryšio tinklo nuomos laikotarpiu operatoriams turėtų suteikti ir SIA Centuria, kuri ir kurs visą Lietuvos Respublikos teritoriją dengiantį tinklą, apimantį 2G, 3G, 4G ir planuojamą 5G.

Priešingu atveju, kuomet įpareigojimai būtų numatyti tik UAB “Bitė Lietuva” ir UAB “Tele2”, operatoriai turės derėtis atskirai su kiekvienu iš prieigos davėjų, ir tikėtina, kad gali susidaryti kuriozinės situacijos, kuomet vienas prieigos davėjas suteiks prieigą, kitas nesuteiks, arba abiejų prieigos davėjų techninės sąlygos bus kardinaliai skirtingos, kas neleis sukurti efektyvų MVNO bei padidinti konkurenciją judriojo ryšio rinkoje.

Pažymėtina ir tai, kad UAB “Bitė Lietuva” ir UAB “Tele2” per SIA Centuria projektą turės galimybę agreguoti dažnius bei naudotis suminiais dažniais, tuo tarpu operatoriai derėdamiesi atskirai su UAB “Bitė Lietuva” ir UAB “Tele2” šios galimybės netenka. Tokiu būdu, būtina numatyti, kad dėl prieigos potencialūs MVNO turėtų derėtis tik su vienu ūkio subjektu, kuris suteiktų galimybę naudotis visomis bendro mobilaus tinklo galimybėmis ir kuris turėtų viešai paskelbti pasiūlymą suteikti prieigą MVNO būtent prie tokio bendro tinklo, bet ne atskirai prie UAB “Tele2” ar UAB “Bitė Lietuva” tinklų.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstyta, prašome Tarnybos papildyti Įsakymų 4.1. - 4.4. punktuose numatytus įpareigojimus dėl prieigos ir susijusių priemonių suteikimo MVNO, nustatant, kad šie įpareigojimai galiotų ir SIA Centuria bei patikslinti įpareigojimus numatant galimybę MVNO vesti derybas dėl prieigos tik su vienu ūkio subjektu, suteikiančiu prieigą prie bendro tinklo, kad MVNO paslaugų gavėjai turėtų tokias pačias galimybes, kaip UAB “Tele2” ar UAB “Bitė Lietuva” paslaugų gavėjai. Taip pat prašome Tarnybos detaliau paaiškinti, kaip praktiškai bus įgyvendinami Įsakymuose nustatyti įpareigojimai.

Pagarbiai

Direktorius  
Marius Daukantas

